Ankenævnet for Forsikring

Den 4. november 2015 blev i sag nr. 87696:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning i AP Pension. Han klager over, at selskabet har nedsat hans pensionsydelser pr. 1/4 2015.

Det fremgår af sagen, at klageren oprindeligt blev optaget i FSP Pension. I maj 2011 accepterede han et tilbud fra FSP Pension om omvalg af pensionsordning, der bl.a. involverede overgang fra ordning med ydelsesgaranti til ordning med markedsrente. FSP Pension fusionerede med det indklagede selskab med virkning fra 1/1 2012.

I januar 2014 informerede det indklagede selskab klageren om, at hans pensionsydelse blev nedsat pr. 1/4 2014 som følge af en historisk lav rente, og at den gennemsnitlige levetid er forlænget. Den 12/12 2014 orienterede selskabet ham om, at hans ydelse pr. 1/4 2015 blev yderligere nedreguleret, og at han efter denne regulering ud fra selskabets forudsætninger manglede en yderligere nedregulering på 14 %.

Selskabet har afvist klagerens krav bl.a. med henvisning til, at han får den pension, han er berettiget til i henhold til aftalegrundlaget, og at han i forbindelse med omvalget blev informeret om, at der ved overgang til et ugaranteret grundlag var risiko for, at ydelserne kunne falde.

Klageren har i klageskemaet dateret 14/2 2015 bl.a. anført:

1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.

12.12.2014 modtaget skrivelse fra AP Pension om endnu en nedsættelse af min pension pr. 1.4.2015 med yderligere nedsættelse på 14 %. Pr. den 1.4.2014 blev den allerede nedsat. Min klage fremsendt den 16.12.2014. Klagen er genfremsendt den 7.1.2015. AP Pensions svar den 8.1.2015 (modtaget pr 22.01.2015).
Svaret fra AP Pension – "en stor vaskeægte hvinder" – totalt ugennemsigtig – totalt uacceptabel

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Under ingen omstændighed nedsættelse af min livsvarig pension pr. 1.4.2015 eller i tiden fremover.
Andre selskaber / banker ratepensioner har forhøjet udbetalingerne gennem årene ingen reduktioner

Selskabet har i brev af 16/4 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**2. Selskabets holdning**

…

Sagen handler umiddelbart om, hvorvidt Selskabet er berettiget til at nedsætte Klagers pension. Det er selskabets opfattelse, at selskabet er såvel berettiget som forpligtet til at regulere pensionen, da denne efter aftale fra juni 2011 med klager er oprettet som markedsrente. Dette indebærer, at pensionen er ugaranteret, og at alle faktorer, som medgår ved beregning af årets pensionsydelse, kan ændres, på baggrund af det af selskabet til Finanstilsynet anmeldte beregningsgrundlag.

Selskabet finder ikke, at der er grundlag for at tilsidesætte aftalen om markedsrente fra juni 2011, idet Klager var behørigt orienteret om konsekvenserne forud for Klagers beslutning om at opgive sine garantier i gennemsnitsrente til fordel for et markedsrenteprodukt i 2011.

Klager har vedlagt og henviser til 3 notater af … , som bl.a. omhandler regulering af pensioner og levetidens betydning herfor. Vi mener på denne baggrund, at sagen i hvert fald indirekte har så tæt tilknytning til AKF 85.178 og 84.184, som vedrører samme omvalg og samme materiale, uagtet at dette ikke anføres entydigt. Der er efter vores opfattelse intet afgørende, som adskiller disse klager fra AKF 85.178 og 84.184, ligesom vi anmoder om at denne klage bliver behandlet sammen med 87.079 m.fl.

Selskabet gør videre gældende, at Klager har kendt til risiko for regulering af pensionsydelsen, siden Klager modtog brev fra selskabet i december 2011. Klager har først kontaktet selskabet herom efter reguleringen i 2014. Da klager ikke tidligere har reageret overfor selskabet i forbindelse hermed, har Klager efter selskabets opfattelse udvist retsfortabende passivitet, dersom der i øvrigt måtte bestå et krav om tilsidesættelse af den indgåede aftale om Pensionsvalg 2011.

Endeligt gør selskabet gældende at Klagers krav er forældet. Klager har indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring den 14. februar 2015. Forældelsesfristen skal principielt regnes fra omvalgstidspunktet i 2011, da den udløsende begivenhed skete på dette tidspunkt. Fristen har dog været suspenderet frem til det tidspunkt, hvor klager blev klar over sit krav. Derom Klager havde forventet, at pensionen ikke kunne reguleres ned, måtte dette i hvert fald stå helt klart for Klager, da Klager i brev fra december 2011 blev klar over, at der var et muligt problem på grund af levetidsrisikoen. Der er således forløbet mere end 3 år fra forældelsesfristen blev suspenderet til klager har indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring.

…

4.5.3 Kunderne er blevet fuldt kompenseret
Selskabet henviser videre til, at kunder, der valgte om i 2011 - herunder Klager - er blevet kompenseret for de hensættelser, der var på levetider på tidspunktet for omvalg, jf. Finanstilsynets afgørelse af 2. april 2014 (Bilag 27). Disse hensættelser var udtryk for de i 2011 forventede forøgede levetider.

Kompensationsmodellen er drøftet med Finanstilsynet, der har fundet den rimelig, jf. afgørelsen. Kompensationen indebærer, at de i øvrigt tilstrækkelige hensættelser, der var foretaget i 2011 til afdækning af levetidsrisikoen, er godskrevet depoterne, for de kunder, som ikke var blevet tilstrækkeligt kompenseret i 2011. Kunder, som havde fået deres andel af de respektive hensættelse modtog ingen kompensation."

Klageren har i brev af 27/4 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Jeg må … fastholde min klage, hvoraf det bl. andet fremgår, at værdien af mit depot pr. den 31.12.2007 udgjorde ca. kr. 4,6 mill. Med tilvækst plusser/minus samt udbetaling af min livsvarig pension, må man klar forvente, at kapitalen ultimo 2013 var ca. kr. 4,0 mill.

AP Pension skriver til mig i april 2015 (copi vedlagt) at tilvæksten i 2014 har været 12.3% til 14,5%.

For at udbetale min oprindelige pension på ca. kr. 300.000,- årligt vil det kræve en forrentning på ca. 7,5% p.a. af kapitalen. Da tilvæksten iflg. A P Pension i 2014 er/var næsten det dobbelte hvilket vil betyde en forøgelse at depotet på kr. 200- 300.000,- og ikke en forringelse.

Dette er kontante tal og procenter.

Det er derfor ufatteligt og helt uacceptabel, at der er sket og sker yderligere en reduktion af min livsvarig pension."

Selskabet har i brev af 22/5 2015 til nævnet til dette bl.a. anført:

> "Vi medgiver at der er tale om en meget kompleks problemstilling med principiel betydning, og vi har derfor også tidligere foreslået, at sagen afvises af Ankenævnet i henhold til vedtægtens § 4. Klagers brev giver anledning til at gentage denne opfordring.
>
> For det andet opstiller Klager et regnestykke for hvilken pension Klager mener sig berettiget til. Dette giver os anledning til at fremhæve at Klagers pensionsordning er oprettet som livsforsikring, som i modsætning til hvad der gælder for en opsparing i et pengeinstitut, indebærer, at klager indgår i et risikofællesskab med andre kunder med samme produkter, og som beregnes på baggrund af et aktuarmæssigt fastsat beregningsgrundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet. I grundlaget indgår formler og faktorer, som anvendes ved beregning af Klagers pension, herunder indgår der forudsætninger for det risikofællesskab, som klager indgår i."

Klageren har i mail af 6/7 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

> "Det tidligere fremsendte regnestykke over min forventede pensionskapital må efter min opfattelse være rimelig korrekt. Man må jo alt andet lige gå ud fra, at AP Pension er mindst lige så dygtige til at forrente ens /min pensionskapital som andre pensionskasser/banker - det har de fremhævet gennem årene i div. skrivelse/mail.
>
> Så skriver AP Pension om risikofælleskab - jeg har svært ved at se nogen risiko, når der gennem de sidste mange år - med undtagelse af 1-2 år har været særdeles positiv tilvækst på det generelle finansmarked. Andre tidligere kolleger i finanssektoren må jo have haft den samme positive tilvækst i deres pensionskapital som i mit tilfælde. Jeg ved derfor ikke hvori risikoen ligger.
>
> Der er tale om penge, der er tale om overført kapitalsaldo, der er tale om ufravigelig positiv tilvækst på finansmarked gennem de sidste mange år - første halve år af 2015 er ligeledes generelt positiv-og ikke negativ som bevirker at min livsvarig pension på nogen måde skal reduceres men tværdig mod forhøjes."

Selskabet har i brev af 9/7 2015 til nævnet til dette bl.a. anført:

> "Brevet giver os anledning til at præcisere, at Klagers livrente i AP Pension er oprettet som et livsforsikringsprodukt under grundform 211 (livrente), hvori der indgår faktorer og formler, som er anmeldt til Finanstilsynet.
>
> Denne grundform virker ved, at forsikrede, som er i live på det aftalte pensioneringstidspunkt, opnår udbetaling frem til sin død, uanset hvornår denne indtræffer. Hvis forsikrede dør før pensioneringstidspunktet, sker der ingen yderligere udbetaling, og depotets værdi fordeles forholdsmæssigt blandt de øvrige.
>
> Beregning af pensionens størrelse sker individuelt for alle pensionister. Ved beregningen indgår den enkelte kundes depot, alder og forventede restlevetid baseret på kollektivets historik, det allerede opnåede afkast og det forventede fremtidige afkast. Den enkelte kundes depot reguleres løbende med en 'præmie', som sponsoreres af depoterne for kunder, som er døde.
>
> Det er denne risiko, vi tidligere har forsøgt at beskrive i generelle vendinger."

Klageren har i mail af 22/7 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

> "At min pension er et livsforsikringsprodukt under grundform 211 har jeg ikke været vidende om.
> Efter at have læst ovennævnte skrivelse må jeg ærlig tilstå, at nu forstår jeg endnu mindre af, at AP Pension baggrund for at nedsætte min livsvarig pension.
>
> I afsnit to skriver AP Pension, at hvis nogle af mine tidlige kolleger skulle afgå ved døden før pensionstidspunktet sker der ingen udbetaling, men at depotets værdi tilfalder de/os andre depot. Hvor ulykkeligt et dødsfald måtte være, må det imidlertid medføre, at mit og andres depot forøges, og dermed en forøgelse af pensionen og ikke en nedsættelse.
> I afsnit tre skiver man, at pensionens størrelse sker individuelt for alle pensionister ved beregning af det enkelte depots værdi og at det tillige reguleres med den præmie fra andre kolleger der måtte være afgået ved døden. Dette kan kun betyde, at min pension vil stige og ikke formindskes som AP Pension har gjort og yderlige vil gøre.
> Det hænger altså ikke sammen AP Pensions argument.
> Det er muligt at nogle af os lever længere, men jeg må notere, at flere af mine tidligere kolleger er afgået ved døden"

Selskabet har i mail af 24/8 2015 til nævnet til dette bl.a. anført:

> "Vi finder … anledning til at præcisere, at pensionsydelserne er beregnet ud fra aktuarmæssige fastsatte forudsætninger og beregninger, som er anmeldt til Finanstilsynet i henhold til reglerne i Lov om finansiel virksomhed §§ 20 og 21 og tilhørende bekendtgørelser.
>
> Særligt forudsætninger om levetider har - på baggrund af retningslinjer fra netop Finanstilsynet - være genstand for store ændringer de senest 3-4 år. Det er disse ændringer, som bl.a. har ført til en regulering af klagers pension for at sikre, at de opsparede midler rækker i hele den forventede pensionsperiode.
>
> Vi skal anmode om at sagen afgøres sammen med øvrige sager om samme emne"

Klageren har i mail af 30/8 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

> "Flere undskyldninger og henvisninger til andre - Finanstilsynet - aktuarer. Hvad med at erkende at man har en meget dårlig sag, nej man vil naturligvis gerne se, at sagen bliver afvist af Ankenævnet. Det er totalt uacceptabel for mig.
> I mine bemærkninger/svarskrivelser har jeg lige fra første færd lagt klare tal frem, der gør, at min livsvarig pension ikke skal reduceres/nedskrives.
> Som jeg tidligere har fremført, livsvarig pension fra ATP. Den er på intet tidspunkt reduceret nej den er derimod løbende blevet forhøjet. Jeg har en livsvarig pension i Pension Danmark som også løbende er blevet forhøjet. Man må formode, at disse selskaber også er under tilsyn af Finanstilsynet eller andre. Blot en understregning af at andre han hæve pensionsbeløbene, men at AP Pension reducere beløbene, og oven i købet særdeles meget- det er totalt uacceptabel.
> På et møde i 2014 spurgte jeg om man kunne flytte sin pension til et andet pensionsselskab det kunne man ikke - dermed er jeg helt og aldeles underlagt AP Pension afgørelser- det kan ikke være rigtigt i et moderne samfund."

6. 87696

I pensionsregulativet hedder det bl.a.:

"**Størrelsen af pensionerne og ydelserne**

§ 10. Pensionerne og ydelsernes størrelse og værdi beregnes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet."

Nævnet udtaler:

Indledningsvist bemærker nævnet, at nævnet den 16/9 2015 afsagde kendelse i sag 87.092 vedrørende selskabets omvalg i 2011.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet er berettiget til at regulere klagerens pension i henhold til det til enhver tid gældende beregningsgrundlag, herunder ændrede levetidsforudsætninger. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har nedsat klagernes pensionsydelser.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren ved omvalget i 2011 overgik fra et garanteret produkt til et markedsrenteprodukt, hvor ydelsen fastlægges på baggrund af et ugaranteret beregningsgrundlag. Nævnet har også lagt vægt på, at leveforudsætningerne er en del af det tekniske grundlag, der er anmeldt til Finanstilsynet. Nævnet henviser til § 10 i pensionsregulativet, hvoraf det fremgår, at "Pensionerne og ydelsernes størrelse og værdi beregnes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet."

Allerede fordi selskabet har handlet i overensstemmelse med det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag, har nævnet ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale en kompensation, der modsvarer den regulerede levetid.

7. 87696

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen